

Datum

24 maart 2026

Onderwerp

Antwoord van het college op de vragen van de raadsleden Mostert en Mekers, luidend: 'Erkenning LHBTI+ geschiedenis'

BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE VRAGEN**Ons kenmerk**

OCW/11031139

RIS324764

De raadsleden Mostert en Mekers hebben op 19 februari een brief met daarin acht vragen aan de voorzitter van de gemeenteraad gericht. Overeenkomstig artikel 32 van het reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad, beantwoordt het college deze vragen als volgt.

Rond 1730 vonden in de Republiek der Nederlanden grootschalige vervolgingen plaats van mensen die werden beschuldigd van sodomie. Ook in Den Haag hebben arrestaties, veroordelingen en executies plaatsgevonden. Deze geschiedenis van vervolging op grond van seksuele gerichtheid vormt een pijnlijk, maar belangrijk onderdeel van het Haagse verleden. Tegen de achtergrond van het huidige streven naar inclusie, erkenning en zichtbaarheid van LHBTIQ+ geschiedenis heeft de fractie van D66 Den Haag de volgende vragen aan het college.

In Den Haag wordt de Queer stadswandeling georganiseerd langs iconische plekken waar de tragische geschiedenis van homovervolging plaatsvond.

- 1. Op welke wijze wordt deze geschiedenis nog meer zichtbaar gemaakt in de stad, bijvoorbeeld via monumenten, straatnamen, informatiepanelen, musea of educatieve programma's?*

Deze tragische geschiedenis wordt in Den Haag zichtbaar gemaakt door middel van het Internationaal Homomonument van Theo ten Have op de Koekamp. Dit monument gedenkt de vervolging van alle homoseksuele mannen, lesbische vrouwen, biseksuelen, trans personen, personen met een intersekse conditie en queers die vervolgd zijn vanwege hun seksuele of genderidentiteit, waar ook ter wereld en op elk moment in de geschiedenis. Sinds 1993 wordt er bij het Internationaal Homomonument op de Koekamp jaarlijks op 4 mei een herdenking georganiseerd ter herdenking van alle queer personen in de wereld die vervolgd of onderdrukt zijn of worden vanwege hun seksuele gerichtheid. Deze herdenking wordt jaarlijks gesubsidieerd vanuit de gemeente.

- 2. Acht het college het wenselijk dat deze geschiedenis nadrukkelijker onderdeel wordt van het Haagse erfgoed- en herdenkingsbeleid? Zo ja, op welke manier?*

Er wordt op verschillende momenten stilgestaan bij herdenkingen, vieringen en evenementen die bijdragen aan een stad waarin iedereen zich thuis voelt, ook de queer- gemeenschap. Onder andere rondom 17 mei (Internationale dag tegen homo-, bi-, trans- en interseksefobie) van 5 tot en met 12 oktober (Coming out Week), 20 november (Internationale Transgendergedenktag). Het college heeft geen signalen ontvangen dat deze gebeurtenissen rond 1730 op dit moment worden gemist in het erfgoed- en herdenkingsbeleid, maar staat altijd open voor initiatieven vanuit de stad.

- 3. Is het college bereid te onderzoeken of er markeringspunten kunnen worden aangebracht op plekken waar de slachtoffers van de sodomietenvervolging de dood vonden?*

Het college is niet bekend met deze behoefte en terughoudend met het plaatsen van markeringspunten in de openbare ruimte aangezien de ruimte hiervoor beperkt is. Als er initiatieven uit de stad zijn, kijkt het college hier graag naar.

- 4. Zijn er initiatieven vanuit erfgoedinstellingen, archieven, musea of LHBTIQ+-organisaties om aandacht te besteden aan deze periode, en hoe ondersteunt de gemeente deze initiatieven?*

Zie beantwoording vraag 1. Tijdens de sodomietenvervolgingen in de 18e eeuw speelden het Binnenhof en de Gevangenpoort een belangrijke rol in de sodomietenprocessen. Hun rol wordt zichtbaar in historische rondleidingen in de stad, zoals de Queer stadswandeling.

Daarnaast wordt Queer geschiedenis in algemene zin door verschillende organisaties op diverse manieren zichtbaar gemaakt in de stad. Zo heeft het Mauritshuis in oktober tijdens Coming out Month een rondleiding georganiseerd langs verborgen queer verhalen in hun collectie. Van 9 januari tot 5 april wordt er bij Nestruijme de transhistorische tentoonstelling Urnin & Urningin georganiseerd waarin queer geschiedenis en taal worden verbonden aan hedendaagse kunst. Deze activiteiten worden gesubsidieerd vanuit de gemeente. Daarnaast staat de gemeente altijd open voor samenwerking in het kader van het zichtbaar maken van queer geschiedenis. Er is hiervoor (project)subsidie beschikbaar vanuit de integrale subsidieregeling inclusief samenleven.

- 5. Op welke wijze kan er nog samenwerking worden gezocht met landelijke kennisinstellingen en archieven om de Haagse feiten en verhalen verder te ontsluiten en educatief beschikbaar te maken?*

In het Nationaal Archief is de geschiedenis van de Haagse sodomietenvervolgingen in bronnen en onderzoek beschikbaar. De gemeente ziet kansen voor samenwerking rondom bestaande programmering, zie ook de beantwoording van vraag 6. Daarnaast wordt actief samenwerking gezocht met de centrale bibliotheek in het kader van programmering van Queer onderwerpen, waaronder ook queer geschiedenis. Momenteel verkennen we hoe educatieve activiteiten in het kader van queer geschiedenis opgenomen kunnen worden in onderwijscampagne Eén stad, vele verhalen.

- 6. Welke mogelijkheden ziet het college om bij toekomstige herdenkingen of LHBTIQ+ evenementen expliciet stil te staan bij deze Haagse geschiedenis, mede in relatie tot educatieve activiteiten voor jongeren?*

Het college ziet verschillende mogelijkheden om in bestaande programmering zoals bijvoorbeeld rondom Pride the Hague in mei of de Coming out Week in oktober stil te staan bij deze geschiedenis, hierbij zoekt het college graag samenwerking met educatie-, kennis- en queerorganisaties. Zie ook de beantwoording van vraag 5.

- 7. In 2030 is deze tragische geschiedenis 300 jaar geleden. Welke mogelijkheden ziet het college om dit jaar extra aandacht te besteden aan deze zwarte bladzijde in de vorm van een grotere herdenking?*

Het college ziet verschillende mogelijkheden om stil te staan bij deze tragische geschiedenis, bijvoorbeeld gedurende de queer geschiedenis maand in maart, Coming out Week in oktober of Pride in mei.

